

Instrukce k četbě:

Učebnice praktické matematiky

MA0024 Historie matematiky – seminář

vyučující: Helena Durnová

Minule jste četli pojednání *Algorismus prosaycus* Křišťana z Prachatic. Víte již, že počítání s arabskými číslicemi se v Evropě šířilo z Itálie. Z běžně vyučované historie je dobré si připomenout, že se bavíme o 13. až 15. století, tedy o době, kdy knihy byly (v Evropě) drahé a přístupné pouze vyvoleným. Byly totiž --- až do vynálezu knihtisku v polovině 15. století přepisovány ručně. Možná si v té souvislosti vybavíte, že knihy vtištěné do roku 1500 dostaly své vlastní jméno, *inkunábule*, neboli prvotisky.

Úkoly pro seminář dne 7. 4. 2021

se vztahují pouze ke stranám 10-16 vloženého textu. Na těchto stranách najdete čtyři úkoly ze tří pramenů; jsou to:

- A. *Leonardo Pisánský: kniha o abaku*
- B. *Fridericus: metoda falešných předpokladů*
- C. *Německé učebnice matematiky před rokem 1480*

Vyberte si dvě z těchto čtyř úloh a pokuste se je vyřešit.

Vaše řešení nechť sestává z těchto kroků:

1. pochopení zadání úlohy;
- 2a. vyřešení úlohy tak, jak byste ji vyřešili sami; a
- 2b. sledování řešení tak, jak je popsáno v textu a jeho zápis.

K tomu upozornění: některé termíny mohou být nejasné (často dělal problémy "majetek"); ptejte se, mě nebo sebe navzájem, co by to mohlo znamenat. Mohou vám pomoci čísla a vaše vlastní výpočty. Proto také v zadání neuvádím, zda máte napřed postupovat podle vysvětlení, nebo zda máte příklad napřed spočítat sami.

Další čtení (zcela nepovinné)

Smith, D. E. (1932). The influence of the mathematical works of the fifteenth century upon those of later times, *The Papers of the Bibliographical Society of America* 26(1/2): 143–171. doi:10.1086/pbsa.26.1_2.24293008)